

חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש שני

בנבואת חגי על בית שני נאמר, "עלו הקר והבאתם עץ ובנו הבית וְאַרְצָה בּוֹ וְאַקְבְּדוּ אֹמֶר ה' (חגי א' ח'), ואמרו, שנכתבה המילה "וְאַקְבְּדוּ" חסר ה"א, לרמוז על חמישה דברים, שהיו בבית ראשון, וחסרו בבית שני ואלו הם:

- א. **ארון וכפורת וכרובים**, [שנגנזו הארון בבית ראשון ולא היה בבית שני].
- ב. **אש של גבוה**, [לא היתה בבית שני]. ומסקנת הגמרא, שהיתה אש של גבוה גם בבית שני, אבל **לא היתה מסייעת** את אש של הדיוט לאכול את בשר הקרבנות, והיתה רבוצה ככלב בלבד.
- ג. **שכינה** לא שרתה בבית שני.
- ד. **רוח הקודש** לא שרתה על הנביאים בבית שני, משנת שנים [וי"ג ארבע] למלכות דריוש ואילך.
- ה. **אורים ותומים** לא היו בבית שני^א.

שש מיני אשות הן

- א. יש אש שאוכלת ואינה שותה – וזו היא **אש שלנו** [שאוכלת יבש ואינה אוכלת לח].
- ב. יש אש שותה ואינה אוכלת – וזו היא **אש של חולים**, שכשחולים קודחים מחום, שהוא כאש, הם צמאים למים, ואינם חפצים לאכול.
- ג. יש אש אוכלת ושותה – וזו **אש שירדה לאליהו** בהר הכרמל, שנאמר בה, "וַתִּפֹּל אֵשׁ ה' וַתֹּאכַל אֶת הָעֵלֶה וְאֶת הָעֵצִים וְאֶת הָאֲבָנִים וְאֶת הָעֶפֶר וְאֶת הַמַּיִם אֲשֶׁר בַּתְּעֵלָה לְחֹכָה" [מלכים א' י"ח ל"ח]. [את העולה והעצים והאבנים והעפר אכלה, ואת המים לחכה, כלומר שתתה].
- ד. יש אש אוכלת לחים ויבשים – זו **אש של מערכה** שירדה על המזבח משמים.
- ה. יש אש דוחה אש – כלומר שגורמת לאש אחרת להתרחק מפניה, וזו **אש של גבריאל** שכשירד להציל חנניה מישאל ועזריה מכבשן האש צינן הכבשן מבפנים והקדיחו מבחוץ לשרוף את זורקיהם הרי שדחה את האש ממקומה לחוץ.

^א אורים ותומים הוו, שאם לא כן היה כהן גדול מחוסר בגדים, אלא לא היו משיבין לנשאלין בהן. [תוס'].